

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

NUTARIMAS

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 2010 M. BIRŽELIO 7 D. NUTARIMO NR. 716 „DĖL NUOSTOLIŲ, PATIRTŲ TEIKIANT VIEŠĄSIS KELEIVIŲ VEŽIMO GELEŽINKELIŲ TRANSPORTU PASLAUGAS IR (AR) VIEŠĄSIS KOMBINUOTOJO KELEIVIŲ VEŽIMO VIETINIAIS MARŠRUTAIS PASLAUGAS, JŲ POREIKIO NUSTATYMO IR KOMPENSAVIMO TVARKOS APRAŠO PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO

2022 m. _____ d. Nr. _____

Vilnius

Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a:

Pakeisti Nuostolių, patirtų teikiant viešąsias keleivių vežimo geležinkelių transportu paslaugas ir (ar) viešąsias kombinuotojo keleivių vežimo vietiniais maršrutais paslaugas, jų poreikio nustatymo ir kompensavimo tvarkos aprašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. birželio 7 d. nutarimu Nr. 716 „Dėl Nuostolių, patirtų teikiant viešąsias keleivių vežimo geležinkelių transportu paslaugas ir (ar) viešąsias kombinuotojo keleivių vežimo vietiniais maršrutais paslaugas, jų poreikio nustatymo ir kompensavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“:

1. Pakeisti 3 punktą ir jį išdėstyti taip:

„3. Įvertinus savivaldybių pasiūlymus dėl naujų viešųjų keleivių vežimo geležinkelių transportu paslaugų ir (ar) tolesnio jų teikimo atitinkamų savivaldybių teritorijose, viešųjų paslaugų poreikis vietinio susisiekimo maršrute ir tarptautinio susisiekimo maršrute Lietuvos Respublikos teritorijoje (toliau – maršrutas) nustatomas prieš pasirašant viešųjų paslaugų teikimo sutartį, apskaičiavus socialinio, aplinkosauginio, traukinių užimtumo ir geležinkelio įmonių (vežėjų) sąnaudų ir pajamų koeficientų balų sumą pagal formulę:

$$A + B + C + D \geq 40 \%, \text{ kur:}$$

A – socialinis koeficientas, sudarytas iš trijų dedamųjų – maršruto potencialo, esamų darbo vietų skaičiaus ir licencijuotų gydymo įstaigų skaičiaus gyvenamosiose vietovėse, kuriose sustoja maršruto traukinys, koeficientų sumos;

B – aplinkosauginis koeficientas, skaičiuojamas lyginant traukinio ir autobuso išmetamo anglies dvideginio kiekį;

C – maršruto traukinių užimtumo koeficientas;

D – geležinkelio įmonių (vežėjų) planuojamų sąnaudų ir pajamų santykio maršrute koeficientas.“

2. Pakeisti 9 punktą ir jį išdėstyti taip:

„9. Jeigu maršruto balų suma yra mažesnė, nei Aprašo 3 punkte nustatyta ribinė norma, maršrute viešųjų paslaugų teikimo poreikis gali būti laikomas pagrįstu, jeigu savivaldybės administracija, per kurios teritoriją eitų maršrutas, iš savivaldybės biudžeto tam tikslui numatytų

lėšų nusprendžia skirti trūkstantį lėšų sumą, kuri yra reikalinga, kad pagal tvarką, nustatytą Aprašo 1 priedo 35 punkte, maršruto balų suma pasiektų Aprašo 3 punkte nustatytą ribinę normą.“

3. Papildyti 9¹ punktu:

„9¹. Jeigu atlikus Aprašo 3 punkte nurodytą viešųjų paslaugų poreikio vertinimą nustatoma, kad maršruto balų suma yra mažesnė, nei Aprašo 3 punkte nustatyta ribinė norma, Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerija ne vėliau kaip per 10 darbo dienų nuo šio vertinimo atlikimo raštu informuoja savivaldybės administraciją, per kurios teritoriją eitų maršrutas, apie šio vertinimo rezultatus ir galimybę savivaldybės administracijai, siekiant užtikrinti viešųjų paslaugų teikimą maršrute, iš dalies finansuoti geležinkelio įmonės (vežėjo) nuostolius, patirtus teikiant viešąsias paslaugas maršrute, kuris eitų per savivaldybės teritoriją.“

4. Papildyti 9² punktu:

„9². Savivaldybės administracija, kuri nusprendžia iš dalies kompensuoti nuostolius, patirtus jos teritorijoje esančiame maršrute, kurio balų suma yra mažesnė, nei Aprašo 3 punkte nustatyta ribinė norma, per 2 mėnesius nuo raštiško patvirtinimo iš dalies kompensuoti nuostolius dienos su Susisiekimo ministerija pasirašo susitarimą, kuriame nustatomi savivaldybės administracijos ir Susisiekimo ministerijos finansiniai indėliai, skiriami maršruto nuostoliams kompensuoti, atsiskaitymo tarp savivaldybių administracijų ir Susisiekimo ministerijos tvarka ir įsipareigojimų kompensuoti nuostolius nevykdymo pasekmės.“

5. Papildyti 9³ punktu:

„9³. Tuo atveju, jei nuostolius kompensuoja kelių savivaldybių administracijos, kiekvienos iš jų finansinis indėlis nustatomas proporcingai maršruto ilgiui savivaldybės teritorijoje. Jei kai kurios savivaldybių administracijos, per kurių teritoriją eitų maršrutas, atsisako kompensuoti nuostolius, jų finansinis indėlis lygiomis dalimis padalijamas likusioms savivaldybių administracijoms.“

6. Pakeisti 11 punkto pirmąją pastraipą ir ją išdėstyti taip:

„11. Susisiekimo ministerija gali nuspręsti, kad geležinkelio įmonės (vežėjai) vietoj viešosios keleivių vežimo geležinkelių transportu maršrute paslaugos teiktų viešąją kombinuotojo keleivių vežimo vietiniais maršrutais paslaugą, jeigu yra tenkinama bent viena iš šių sąlygų:“.

7. Pakeisti 14 punktą ir jį išdėstyti taip:

„14. Planuojamas ateinančių vienerių metų nuostolių, patirtų konkrečiame maršrute, kompensacijos dydis yra apskaičiuojamas pagal formulę:

$$K_0 = (S_{0T} \times M_{0T}) + (S_{0K} \times M_{0K}) - P_0 - P_{0KT} - I_0 + R_0, \text{ kur:}$$

K_0 – planuojamas ateinančių vienerių metų nuostolių kompensacijos dydis, skaičiuojamas *ex ante*;

S_{0T} – prognozuojamos traukinių sąnaudos, patirtos tik teikiant viešąsias paslaugas ir tenkančios vienam kilometrui;

S_{0K} – prognozuojamos kelių transporto priemonių sąnaudos, patirtos teikiant viešąsias kombinuotojo keleivių vežimo vietiniais maršrutais paslaugas ir tenkančios vienam kilometrui;

M_{0T} – planuojama metinė traukinio rida (km) maršrute, kuriame teikiamos viešosios paslaugos, įskaitant ridą (km), nuvažiuotą traukiniui vykstant iš depo į maršruto pradžią prieš pradėdant darbą maršrute, o baigus darbą maršrute – grįžtant iš maršruto pradžios į depą;

M_{0K} – planuojama kelių transporto priemonių rida (km), teikiant viešąsias kombinuotojo keleivių vežimo vietiniais maršrutais paslaugas;

P_0 – prognozuojamos pajamos, gaunamos iš teikiant viešąsias paslaugas parduodamų bilietų;

P_{0KT} – prognozuojamas geležinkelio įmonių (vežėjų) pelnas, gaunamas iš veiklos, netiesiogiai susijusios su viešųjų paslaugų teikimu;

I_0 – prognozuojamos subsidijos, teikiamos dėl įstatymuose nustatytų nuolaidų, taikomų bilietams, naujiems traukiniams įsigyti ir pan.;

R_0 – prognozuojamas pagrįstasis pelnas, apskaičiuojamas padauginus geležinkelio įmonių (vežėjų) turto, naudojamo tik viešosioms paslaugoms teikti maršrute, vertę iš 3 proc.“

8. Pakeisti 17 punktą ir jį išdėstyti taip:

„17. Faktinis praėjusių paskutinių metų nuostolių kompensacijos dydis yra apskaičiuojamas kitų metų pradžioje pagal formulę:

$$K_F = (S_{FT} \times M_{FT}) + (S_{FK} \times M_{FK}) - P_F - P_{FKT} - I_F + R_F, \text{ kur:}$$

K_F – faktinis praėjusių paskutinių metų nuostolių kompensacijos dydis, skaičiuojamas *ex post*;

S_{FT} – faktinis traukinių sąnaudų, patirtų tik teikiant viešąsias paslaugas, dydis, tenkantis vienam kilometrui;

S_{FK} – faktinis kelių transporto priemonių sąnaudų, patirtų teikiant viešąsias kombinuotojo keleivių vežimo vietiniais maršrutais paslaugas, dydis, tenkantis vienam kilometrui;

M_{FT} – faktinė metinė traukinių rida (km) maršrute, kuriame teikiamos viešosios paslaugos, įskaitant ridą (km), nuvažiuotą traukiniams vykstant iš depo į maršruto pradžią prieš pradėdant darbą maršrute, o baigus darbą maršrute – grįžtant iš maršruto pradžios į depą;

M_{FK} – faktinė metinė kelių transporto priemonių rida (km) maršrute, kuriame teikiamos viešosios kombinuotojo keleivių vežimo vietiniais maršrutais paslaugos;

P_F – faktinės geležinkelio įmonių (vežėjų) pajamos, gautos iš teikiant viešąsias paslaugas parduotų bilietų;

P_{FKT} – faktinis geležinkelio įmonių (vežėjų) pelnas, gautas iš veiklos, netiesiogiai susijusios su viešųjų paslaugų teikimu;

I_F – faktiškai suteiktos subsidijos, teikiamos dėl įstatymuose nustatytų nuolaidų, taikomų bilietams, naujiems traukiniams įsigyti ir pan.; į subsidijas taip pat įtraukiamos draudimo išmokos, gaunamos už per eismo įvykius, atsitikusius teikiant viešąsias paslaugas, patirtus nuostolius;

R_F – viešųjų paslaugų faktinis pagrįstasis pelnas (formulėje naudojamas faktinis pagrįstasis pelnas apskaičiuojamas padauginus geležinkelio įmonių (vežėjų) turto, naudojamo tik viešosioms paslaugoms teikti maršrute, vertę iš 3 proc.).“

9. Pakeisti 28 punkto pirmąją pastraipą ir ją išdėstyti taip:

„28. Premija už veiklos efektyvinimo rodiklių įvykdymą ar nuobauda už jų neįvykdymą yra apskaičiuojama vertinant sąnaudų ir pajamų santykio pokytį, į skaičiavimus neįtraukiant riedmenų nusidėvėjimo sąnaudų, maršrute. Skaičiuojant santykį, suma apvalinama iki dviejų skaičių po kablelio.“

10. Pakeisti 29 punktą ir jį išdėstyti taip:

„29. Naujame maršrute premija už veiklos efektyvinimo rodiklių įvykdymą ar nuobauda už jų neįvykdymą pirmaisiais kalendoriniais metais, kai teikiamos paslaugos, nėra skiriama.“

11. Pakeisti 31 punktą ir jį išdėstyti taip:

„31. Objektivus vertinimas yra atliekamas dviem būdais – atliekant punktualumo duomenų analizę ir tikrinant kokybės standartų laikymąsi tiesiogiai traukinyje, kai Lietuvos transporto saugos administracijos paskirti kokybės inspektoriai atlieka vertinimą. Vertinimą gali atlikti Lietuvos transporto saugos administracijos parinkta trečioji nepriklausoma šalis.“

12. Papildyti 34¹ punktu:

„34¹. Lietuvos transporto saugos administracija, nustačiusi geležinkelio įmonės (vežėjo) teikiamų viešųjų paslaugų kokybės pažeidimų, apie tai informuoja geležinkelio įmonę (vežėją) ir nurodo ne ilgesnį nei 20 darbo dienų terminą nustatytiems trūkumams ištaisyti. Jei geležinkelio įmonė (vežėjas) neištaiso nustatytų trūkumų per nurodytą terminą, trūkumai fiksuojami ir įtraukiami pakartotinai į premijos už kokybinių rodiklių viršijimą ar nuobaudos už jų neįvykdymą skaičiavimus Aprašo 40 punkte nustatyta tvarka.“

13. Pakeisti 36 punktą ir jį išdėstyti taip:

„36. Subjektyvus vertinimas atliekamas naudojant keleivių apklausą, kurios atlikimo būdą pasirenka Lietuvos transporto saugos administracija. Šį vertinimą gali atlikti Lietuvos transporto saugos administracijos parinkta trečioji nepriklausoma šalis.“

14. Pakeisti 40 punktą ir jį išdėstyti taip:

„40. Premija už kokybinių rodiklių viršijimą ar nuobauda už jų neįvykdymą skaičiuojama viešosios paslaugos lygiu, t. y. vertinami visi maršrutai, kuriuose geležinkelio įmonė (vežėjas) teikia viešąsias paslaugas, ir yra apskaičiuojama pagal formulę:

$$P_k(B_k) = 2,1 \% \times P_F \times P_O + 0,9 \% \times P_F \times P_S, \text{ kur:}$$

$P_k(B_k)$ – premija už viršytus kokybinius rodiklius ar nuobauda už nepasiektus kokybinius rodiklius, negalinti viršyti 3 proc. nuo visuose maršrutuose sugeneruoto faktinio pajamų dydžio ir kur 70 proc. premijos ar nuobaudos dydžio sudaro objektyvaus vertinimo kriterijų atitiktis, 30 proc. – subjektyvaus;

P_F – faktinės geležinkelio įmonių (vežėjų) pajamos, gautos iš teikiant viešąsias paslaugas parduotų bilietų;

P_O – premija ar nuobauda už objektyviai vertinamų kokybinių rodiklių atitiktį, apskaičiuojama sudedant svertinius koeficientus, nurodytus 2 priede (svertinis koeficientas gali būti neigiamas, jei rezultatas mažesnis nei minimali siektina vertė, arba teigiamas, jei rezultatas didesnis nei maksimali siektina vertė, svertinis koeficientas nesumuojamas, jeigu rezultatas yra tarp minimalios ir maksimalios siektinos vertės);

P_S – premija ar nuobauda už subjektyviai vertinamų kokybinių rodiklių atitiktį, apskaičiuojama sudedant svertinius koeficientus, nurodytus 3 priede (svertinis koeficientas gali būti neigiamas, jei rezultatas mažesnis nei minimali siektina vertė, arba teigiamas, jei rezultatas didesnis nei maksimali siektina vertė, svertinis koeficientas nesumuojamas, jeigu rezultatas yra tarp minimalios ir maksimalios siektinos vertės).“

15. Pakeisti 42 punktą ir jį išdėstyti taip:

„42. Viešųjų paslaugų teikimo sutartyse tuo atveju, kai geležinkelio įmonės (vežėjai) viešosioms paslaugoms teikti parenkamos tiesiogiai, arba viešųjų paslaugų teikimo konkurso sąlygose ir viešųjų paslaugų teikimo sutartyse tuo atveju, kai geležinkelio įmonės (vežėjai) viešosioms paslaugoms teikti parenkamos konkurso būdu, nustatomos nuostolių kompensacijos sąlygos, nurodomi maršrutai, kuriuose turi būti teikiamos viešosios paslaugos, ir metinė traukinių ir kelių transporto priemonių rida (km), jeigu keleiviai bus vežami kombinuotaisiais maršrutais.“

16. Pakeisti 43 punktą ir jį išdėstyti taip:

„43. Kiekvienais kalendoriniais metais viešųjų paslaugų teikimo sutarties galiojimo laikotarpiu viešosioms paslaugoms teikti parinktos geležinkelio įmonės (vežėjai) iki einamųjų metų kovo 1 d. Lietuvos transporto saugos administracijai pateikia kitų metų informaciją apie kiekvieno maršruto, kuriame bus teikiamos viešosios keleivių vežimo geležinkelių transportu paslaugos ir (ar) viešosios kombinuotojo keleivių vežimo vietiniais maršrutais paslaugos, prognozuojamas kompensuojamas sąnaudas, patirtas tik teikiant viešąsias paslaugas ir tenkančias vienam kilometrui, prognozuojamas pajamas, gaunamas iš bilietų pardavimo, prognozuojamas subsidijas, teikiamas dėl įstatymuose nustatytų transporto lengvatų taikymo, ir prognozuojamą pelną, gaunamą iš veiklos, netiesiogiai susijusios su viešųjų paslaugų teikimu, turto, naudojamo viešosioms paslaugoms teikti, vertę, taip pat nurodo, kaip kiekviena iš šių reikšmių buvo nustatyta arba apskaičiuota. Teikiant viešąsias kombinuotojo keleivių vežimo vietiniais maršrutais paslaugas, minima informacija apie maršruto dalį, kurioje vežama geležinkelių transportu, ir maršruto dalį, kurioje vežama kelių transporto priemonėmis, pateikiama atskirai. Jeigu Lietuvos transporto saugos administracija nustato, kad pateikta ne visa informacija ar ji yra netiksli, ji kreipiasi į geležinkelio įmones (vežėjus), nurodydama šią informaciją papildyti (patikslinti). Gavusios tokį nurodymą, geležinkelio įmonės (vežėjai) privalo ne vėliau kaip per 5 darbo dienas papildytą (patikslintą) informaciją pateikti Lietuvos transporto saugos administracijai. Lietuvos transporto saugos administracija gali nustatyti teiktinos informacijos pateikimo formas.“

17. Pripažinti netekusiu galios 44 punktą.

18. Pakeisti 45 punktą ir jį išdėstyti taip:

„45. Lietuvos transporto saugos administracija, vadovaudamasi Aprašo 14 ir 16 punktuose nustatyta tvarka, iki einamųjų metų kovo 15 d. (terminas gali būti pratęstas 5 darbo dienomis, jei viešosioms paslaugoms teikti parinktos geležinkelio įmonės (vežėjai) buvo paprašytos patikslinti informaciją) apskaičiuoja planuojamą kompensacijos dydį kitiems kalendoriniams metams ir pateikia Susisiekimo ministerijai ir suinteresuotosioms savivaldybėms informaciją apie valstybės ir savivaldybių biudžeto lėšų, reikalingų geležinkelio įmonių (vežėjų) patirtiems nuostoliams teikiant viešąsias paslaugas kompensuoti, poreikį, Susisiekimo ministerijos nustatytais terminais teikdama informaciją atitinkamų metų valstybės biudžeto projektui ir susisiekimo ministro valdymo sričių įmonių atitinkamų metų strateginio veiklos plano projektui parengti.“

19. Pakeisti 47 punktą ir jį išdėstyti taip:

„47. Patvirtinus Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto asignavimus, savivaldybės biudžeto asignavimus, reikalingus geležinkelio įmonių (vežėjų) patirtiems nuostoliams teikiant viešąsias paslaugas kompensuoti, Susisiekimo ministerija ir savivaldybės administracija, su kuria sudarytas susitarimas, priima sprendimą dėl metinės planuotos nuostolių kompensacijos geležinkelio įmonėms (vežėjams) išmokėjimo pagal viešųjų paslaugų teikimo sutartyje ir susitarime nustatytus terminus.“

20. Pakeisti 48 punktą ir jį išdėstyti taip:

„48. Geležinkelio įmonės (vežėjai) iki einamųjų metų balandžio 30 d. pateikia Lietuvos transporto saugos administracijai duomenis, reikalingus faktiniam praėjusių paskutinių metų nuostolių kompensacijos dydžiui apskaičiuoti.“

21. Pakeisti 49 punktą ir jį išdėstyti taip:

„49. Lietuvos transporto saugos administracija iki einamųjų metų gegužės 15 d., vadovaudamasi Aprašo 17 ir 22 punktuose nustatyta tvarka, apskaičiuoja faktinį nuostolių kompensacijos dydį. Jeigu Lietuvos transporto saugos administracija nustato, kad pateikta ne visa informacija ar ji yra netiksli, ji kreipiasi į geležinkelio įmones (vežėjus), nurodydama šią informaciją papildyti (patikslinti). Gavusios tokį nurodymą, geležinkelio įmonės (vežėjai) privalo

ne vėliau kaip per 5 darbo dienas papildytą (patikslintą) informaciją pateikti Lietuvos transporto saugos administracijai. Gavusi patikslintą informaciją, Lietuvos transporto saugos administracija per 10 darbo dienų apskaičiuoja faktinį nuostolių kompensacijos dydį pagal patikslintus duomenis.“

22. Pakeisti 51 punktą ir jį išdėstyti taip:

„51. Apskaičiavusi skirtumą tarp planuoto ir faktinio nuostolių kompensacijos dydžių, Lietuvos transporto saugos administracija apskaičiuoja papildomą nuostolių kompensacijos dydį pagal Aprašo 24 punkte pateiktą formulę, atsižvelgdama į geležinkelio įmonėms (vežėjams) pritaikytos premijos už veiklos efektyvinimo rodiklių įvykdymą ir kokybinių rodiklių viršijimą ar nuobaudos už jų neįvykdymą sumą, ir iki birželio 1 d. informuoja Susisiekimo ministeriją ir savivaldybių administracijas.“

23. Pakeisti 53 punktą ir jį išdėstyti taip:

„53. Pasibaigus viešųjų paslaugų teikimo sutarties terminui ir tuo atveju, jeigu yra likusi papildoma nuostolių kompensacijos suma, Susisiekimo ministerija priima sprendimą dėl papildomos nuostolių kompensacijos sumos išmokėjimo geležinkelio įmonei (vežėjui) ir informuoja apie tai raštu Lietuvos transporto saugos administraciją, o prireikus ir savivaldybės administraciją, su kuria sudarytas susitarimas. Susisiekimo ministerijos nurodyta kompensacijos suma išmokama geležinkelio įmonei (vežėjui) iki ateinančių kalendorinių metų birželio 30 d. (jeigu apskaičiuotas skirtumas teigiamas) arba geležinkelio įmonė (vežėjas) viešųjų paslaugų teikimo sutartyje nustatyta tvarka ją grąžina Lietuvos transporto saugos administracijai, o ši grąžina į valstybės biudžetą iki ateinančių kalendorinių metų birželio 30 d. (jeigu apskaičiuotas skirtumas neigiamas).“

24. Pripažinti netekusiu galios 55 punktą.

Ministras Pirmininkas

Susisiekimo ministras